

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen

Ilmastonmuutokseen sopeutuminen tarkoittaa säässä ja ilmastossa tapahtuviin muutoksiin varautumista, ilmastonmuutoksen haitallisten vaikutusten ehkäisyä ja lieventämistä sekä seurauksista selviytymistä. Sopeutuminen on siis aktiivista toimintaa ja uusien käytäntöjen hallitsemista. Samalla pyritään hyödyntämään muutoksesta syntyviä mahdollisuuksia.

Viljelijät säiden armoilla?

Viestintä ilmastonmuutoksesta ja siihen sopeutumisesta tulee lähelle kansalaisten arkea. Ilmastonmuutos vaikuttaa ihmisten ja luonnon hyvinvointiin eri tavoin. Kasvukauden ennustetaan pitenevän, jolloin ruoantuotantoon voidaan tulevaisuudessa ottaa uusia lajeja. Toisaalta ilmaston lämpeneminen lisää tuholais- ja kuivuusriskiä. Terveysriskit lisääntyvät erityisesti haavoittuvan väestöosan (esim. vanhuksat) keskuudessa. Tulvia koetaan niin kaupungissa kuin maaseudulla. Lämpö lisää ihmisten fyysisen ja henkisen sopeutumisen tarvetta.

Suomessa tehtävän sopeutumistyön tavoitteena on auttaa kansalaisia, viranomaisia ja yhteiskunnan päättäjiä varautumaan ilmastonmuutoksen seurauksiin. Maa- ja metsätalousministeriö koordinoi kansallista ilmastonmuutokseen sopeutumista.

Sopeutumisen tavoitteita laajasti ottaen ovat

1. Sää- ja ilmastoriskien ennakointi ja hallinta
2. Huoltovarmuuden turvaaminen
3. Kestävän yhteiskunnallisen ja yritysten kilpailukyvyn varmistaminen
4. Yhteiskunnan resilienssin lisääminen

Tulva kaupungin keskustassa?

Varaudu helteeseen!

Ilmastonmuutokseen varautuminen hyödyttää kaikkia. Etukäteen varautuminen on aina kannattavampaa kuin tuhojen korjaaminen jälkikäteen.

Ajankohtaista sopeutumisessa

Kansallinen ilmastonmuutokseen sopeutumis suunnitelma 2022

Kansallisen ilmastonmuutokseen [sopeutumis suunnitelman](#) päämääränä on, että yhteiskunnalla on kyky sopeutua ilmastossa tapahtuviin muutoksiin ja hallita niihin liittyvät riskit. Suunnitelman toimeenpanolla voidaan vähentää ilmastonmuutoksesta aiheutuvia haitallisia seurauksia.

- MMM:n sivuille kerätään tietoa sopeutumisesta ja siihen liittyvistä hankkeista: <http://mmm.fi/luonto-ja-ilmasto/ilmastonmuutokseen-sopeutuminen>
- Lisätietoja: Ylitarkastaja Saara Lilja-Rothsten, maa- ja metsätalousministeriö (saara.lilja-rothsten@mmm.fi)

Ympäristöhallinnon ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimintaohjelma 2022

Ympäristöhallinnon ilmastonmuutokseen sopeutumisen [toimintaohjelma](#) valmistui vuonna 2016 ja se toteuttaa osaltaan Kansallista ilmastonmuutokseen sopeutumis suunnitelmaa 2022. Ohjelma sisältää toimia, jotka koskevat rakennettua ympäristöä, ympäristönsuojelua, luonnon monimuotoisuutta sekä vesitaloutta ja vesiensuojelua. Vesitaloutta koskevat toimenpiteet on valmisteltu yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa.

Sopeutumisen mitattavuus ja yksityisen puolen sopeutuminen

Tapiossa on edistetty kansallista ilmastonmuutokseen sopeutumista vuosina 2015-2016 rakentamalla valtakunnallista sopeutumisen seurantakehikkoa ja sen indikaattoreita yhteistyössä laajan sidosryhmäverkoston kanssa. Syksyllä 2016 [järjestetyssä seminaarissa](#) kartoitettiin yritysten ilmastonmuutokseen sopeutumisen tilaa ja tarpeita sopeutumistyön tueksi.

Sopeutumisen mitattavuus Suomessa-loppuraportti julkaistaan toukokuussa 2017.

- Lisätietoja: Asiantuntija Nora Arnkil, Tapio Oy (nora.arnkil@tapio.fi)

Ennakoiva lyhyen aikavälin sää-, talous- ja ilmatoriskien hallitseminen (ELASTINEN)

Tutkimushankkeessa tuotettiin kokonaiskuva sää- ja ilmatoriskien hallinnasta ja arvioitiin keinoja edistää riskien hallintaa eri toimialoilla. Hankkeen tulosten perusteella riskien hallintaa tukemaan tarvitaan uudenlaisia tiedon keruun, jakamisen ja tuottamisen tapoja. Hallintatoimia tulisi valita ja arvioida myös taloudellisen tehokkuuden näkökulmasta.

[Hankkeen loppuraportti](#)

- Lisätietoja: Yksikönpäällikkö Hilppa Gregow, Ilmatieteen laitos (hilppa.gregow@fmi.fi)

Sopeutumisen tila – Ilmastonkestävyyden tarkastelut maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalalla

Luonnonvarakeskus on tarkastellut ilmastonmuutoksen vaikutuksia ja keskeisiä ilmatoriskejä maa- ja metsätalousministeriön toimialoilla, sekä toimialojen haavoittuvuuksia ja sopeutumiskykyä. Eri toimialojen ilmastonkestävyyden parantaminen edellyttää monien haavoittuvuutta vähentävien tekijöiden samanaikaista huomioonottamista.

[Hankkeen loppuraportti](#)

- Lisätietoja: Tutkimusprofessori Pirjo Peltonen-Sainio, Luke (pirjo.peltonen-sainio@luke.fi)